БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2025/012/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Өлгий хот 2023 он	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл Утас: 70422954 Цахим хаяг: Aigulj@audit.gov.mn Аудитын менежер: Х.Женисбек Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Айнур Утас: 94159291 Цахим хаяг: ainurm@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
   3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
   3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
   3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
4. Аудитын тайлан .....
   4.1 Ерөнхий зүйл .....
   4.2 Материаллаг байдал .....
   4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
   4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
   4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
   4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

БАЯННУУР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
М.ЗАНГАР ТАНАА

2025.02.25 № 206
танай_____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлох асуудал гараагүй.

Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй.

832502000232

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

СТ-1А

БАЯННУУР СУМЫН ЗДТГ
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**5,818,408.00**	**21,458,985.50**
33	**АВЛАГА**	2,692,298.00	1,000,000.50
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,692,298.00	1,000,000.50
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	3,126,110.00	20,458,985.00
351	**Түүхий эд материал**	-	-
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	-
35130	Эм боох материал	-	-
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	-	-
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	-
354	**Хангамжийн материал**	2,376,110.00	19,708,985.00
35410	Бичиг хэргийн материал	210,730.00	183,730.00
35420	Аж ахуйн материал	-	18,250,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,073,900.00	1,073,900.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,091,480.00	201,355.00
35450	Барилгын засварын материал	-	-
35460	Хүнсний материал	-	-
35470	Бусад хангамжийн материал	-	-
35500	Биологийн хөрөнгө	-	-
35600	Мал амьтад	750,000.00	750,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**668,312,000.16**	**820,043,175.86**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	668,312,000.16	820,043,175.86
392	**Биет хөрөнгө**	641,481,200.16	792,442,375.86
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	564,924,237.00	910,914,259.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(146,113,111.38)	(347,911,336.22)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	146,315,640.00	256,265,640.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(115,028,183.44)	(120,265,966.63)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	149,282,473.00	208,914,574.81
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(113,029,620.86)	(132,322,745.28)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	19,285,554.80	27,135,134.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,684,817.34)	(16,405,684.62)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	6,434,500.00	6,434,500.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(600,000.00)	(600,000.00)

39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	-	-
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	-	-
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	323,140,022.00	-
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(178,729,493.62)	-
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	-
39217	Ном	284,000.00	284,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	26,830,800.00	27,600,800.00
39301	Програм хангамж	549,300.00	1,319,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(549,300.00)	(549,300.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	26,830,800.00	26,830,800.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**674,130,408.16**	**841,502,161.36**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**7,754,911.61**	**-**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	7,754,911.61	-
413	**Өглөг**	7,754,911.61	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,754,911.61	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	-
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	-	-
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	-	-
41350	Зээлийн хүүгийн өглөг	-	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**666,375,496.55**	**841,502,161.36**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	666,375,496.55	841,502,161.36
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	409,753,076.00	409,753,076.00
51101	Өмч: - төрийн	409,753,076.00	409,753,076.00
51102	- хувийн	-	-
51103	- хувьцаат	-	-
51104	Халаасны хувьцаа	-	-
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал	-	-
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	-	-
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	111,885,596.77	287,015,073.58
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	111,885,596.77	111,888,408.77
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	175,126,664.81
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	-	-
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	144,736,823.78	144,734,011.78
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга	-	-
51600	Нөөцийн сан	-	-
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**674,130,408.16**	**841,502,161.36**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

СТ-2А

БАЯННУУР СУМЫН ЗДТГ
САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**685,609,790.00**	**1,103,720,987.81**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**79,238,697.00**	**182,550,401.81**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	79,238,697.00	182,550,401.81
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	-	-
120002	Хүүгийн орлого	-	-
120003	Торгуулийн орлого	-	-
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	79,238,697.00	182,375,401.81
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	-	-
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	-	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	79,238,697.00	182,375,401.81
120009	Бусад орлого	-	175,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**606,371,093.00**	**921,170,586.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	6,508,093.00	26,470,586.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,508,093.00	26,470,586.00
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	599,863,000.00	894,700,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	599,863,000.00	894,700,000.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	-
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**650,568,601.30**	**928,594,323.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**650,568,601.30**	**928,594,323.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	572,930,701.30	906,458,144.57
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	376,401,849.10	661,756,816.50
210101	Үндсэн цалин	374,858,726.10	350,190,853.94
210102	Нэмэгдэл	843,750.00	292,327,400.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210104	Урамшуулал	699,373.00	19,238,562.56

210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,048,323.60	81,797,554.35
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,048,323.60	55,672,784.29
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	6,617,568.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	3,308,784.08
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	3,308,784.08
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	12,889,633.74
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	60,178,500.00	38,113,162.97
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,014,100.00	1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	59,164,400.00	36,613,162.97
210303	Цэвэр, бохир ус	-	-
210304	Байрны түрээс	-	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	24,871,170.00	39,077,879.64
210401	Бичиг хэрэг	1,799,800.00	2,904,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,784,370.00	33,274,129.64
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,760,000.00	1,727,950.00
210404	Ном, хэвлэл	-	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	327,000.00	700,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	471,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	1,200,000.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	-
2105	**Норматив зардал**	-	699,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	-
210502	Хоол, хүнс	-	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	699,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	852,800.00	2,231,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	539,100.00	725,700.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	53,100.00	130,900.00
210604	Урсгал засвар	260,600.00	1,375,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,872,000.00	6,820,500.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	3,872,000.00	6,820,500.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,784,600.00	6,777,105.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,094,100.00	6,051,750.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	30,900.00	30,855.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	103,700.00	199,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	26,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	409,700.00	340,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	128,500.00

210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	15,200.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	55,921,458.60	69,184,226.11
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	17,663,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	106,000.00	1,012,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	55,815,458.60	50,509,226.11
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал	-	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	77,637,900.00	22,136,178.43
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	70,279,900.00	16,701,108.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	59,677,700.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	-
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	-	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,888,200.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	16,701,108.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	7,358,000.00	5,435,070.43
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	-	-
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	-	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,358,000.00	5,435,070.43
213404	Хөрөнгийн	-	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**35,041,188.70**	**175,126,664.81**
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**35,041,188.70**	**175,126,664.81**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

СТ-2А

БАЯННУУР СУМЫН ЗДТГ
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл

	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**606,371,093.00**	**921,345,586.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**175,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	175,000.00
120009	Бусад орлого	-	175,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**606,371,093.00**	**921,170,586.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	599,863,000.00	894,700,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	6,508,093.00	26,470,586.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	-
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	-	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,508,093.00	26,470,586.00
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	-	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	599,863,000.00	894,700,000.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	-
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**606,371,093.00**	**901,480,586.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**606,371,093.00**	**901,480,586.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**528,733,193.00**	**879,344,407.57**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	385,847,973.00	658,614,784.96
210101	Үндсэн цалин	272,483,400.00	351,188,866.40
210102	Нэмэгдэл	107,665,200.00	288,187,356.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210104	Урамшуулал	5,699,373.00	19,238,562.56
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,290,900.00	83,247,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,157,700.00	56,608,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,783,300.00	6,659,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,026,600.00	3,329,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	756,700.00	3,329,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,566,600.00	13,319,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	60,178,500.00	42,940,262.97
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,014,100.00	1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	59,164,400.00	41,440,262.97
210303	Цэвэр, бохир ус	-	-
210304	Байрны түрээс	-	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	25,500,420.00	31,041,887.17
210401	Бичиг хэрэг	1,759,800.00	2,877,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,653,620.00	25,265,137.17
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,760,000.00	1,727,950.00
210404	Ном, хэвлэл	-	-

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	327,000.00	700,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	471,500.00
2105	**Норматив зардал**	-	699,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	-
210502	Хоол, хүнс	-	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	699,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	852,800.00	2,231,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	539,100.00	725,700.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	53,100.00	130,900.00
210604	Урсгал засвар	260,600.00	1,375,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,872,000.00	6,820,500.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	3,872,000.00	6,820,500.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5,084,600.00	7,065,195.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,364,200.00	6,339,840.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	30,900.00	30,855.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	103,700.00	199,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	26,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	409,700.00	340,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	128,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	45,100.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	106,000.00	46,683,577.47
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	45,671,577.47
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	106,000.00	1,012,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**77,637,900.00**	**22,136,178.43**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	70,279,900.00	16,701,108.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	59,677,700.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	-
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	-	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,888,200.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	16,701,108.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	7,358,000.00	5,435,070.43
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	-	-
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	-	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,358,000.00	5,435,070.43
213404	Хөрөнгийн	-	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**-**	**19,865,000.00**

	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**-**	**19,865,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**19,865,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	19,865,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	19,865,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	=	**(19,865,000.00)**
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	=	=
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

СТ-4А

БАЯННУУР СУМЫН ЗДТГ

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	**Үзүүлэлт**	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Дахин үнэлгээний нөөц**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн**
C01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**409,753,076.00**	**144,736,823.78**	**111,885,596.77**	666,375,496.55
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**409,753,076.00**	**144,736,823.78**	**111,885,596.77**	666,375,496.55
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн				0.00
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**409,753,076.00**	**144,736,823.78**	**111,885,596.77**	666,375,496.55
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**409,753,076.00**	**144,736,823.78**	**111,885,596.77**	666,375,496.55
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			2,812.00	2,812.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**409,753,076.00**	**144,736,823.78**	**111,888,408.77**	666,378,308.55
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		(2,812.00)		-2,812.00

D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			175,126,664.81	175,126,664.81
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**409,753,076.00**	**144,734,011.78**	**287,015,073.58**	841,502,161.36

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

БАЯННУУР СУМЫН ЗДТГ
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	952,214,400.00	890,146,929.57
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	952,214,400.00	890,146,929.57
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	911,940,900.00	873,445,821.57
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	665,984,600.00	657,480,784.96
210101	Үндсэн цалин	352,905,000.00	351,188,866.40
210102	Нэмэгдэл	294,254,600.00	288,187,356.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210104	Урамшуулал	18,825,000.00	18,104,562.56
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	83,247,300.00	83,247,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,608,700.00	56,608,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,659,100.00	6,659,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,329,900.00	3,329,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,329,900.00	3,329,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,319,700.00	13,319,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	52,616,800.00	42,940,262.97
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	51,116,800.00	41,440,262.97
210303	Цэвэр, бохир ус	-	-
210304	Байрны түрээс	-	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	32,438,500.00	30,553,301.17
210401	Бичиг хэрэг	3,002,000.00	2,877,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,913,000.00	23,876,551.17
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,353,500.00	2,627,950.00
210404	Ном, хэвлэл	-	-

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	700,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	470,000.00	471,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	-
2105	**Нормативт зардал**	700,000.00	699,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	-
210502	Хоол, хүнс	-	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	699,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,886,600.00	2,681,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,243,400.00	1,175,700.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	130,900.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,375,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	8,100,000.00	5,830,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	8,100,000.00	5,830,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	13,495,500.00	7,230,195.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,131,500.00	6,439,840.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	513,500.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	30,855.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,000.00	199,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	26,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	981,000.00	405,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,500.00	128,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	44,300.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	52,471,600.00	42,783,077.47
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,409,600.00	41,721,077.47
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,062,000.00	1,062,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	40,273,000.00	16,701,108.00
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	40,273,000.00	16,701,108.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	39,222,000.00	16,701,108.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,051,000.00	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	952,213,900.00	890,146,929.57
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	952,213,900.00	890,146,929.57
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	952,214,400.00	890,146,929.57
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	-	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	-	-
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	-	-
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	-	-
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	-	-
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	24.00	24.00
620001	Удирдах ажилтан	3.00	3.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	15.00	15.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	6.00	6.00
620004	Гэрээт ажилтан		
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**24.00**	**24.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8.00	8.00
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)		
650003	Ажлын албаны албан хаагч (АА)		
650004	СЄБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)		
650005	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)		
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн їйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)		
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)		
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6.00	7.00
650010	Гэрээт ажилтан	3.00	2.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

НТ-2

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**6,508,093.00**	**26,470,586.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,958,093.00**	**26,470,586.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,958,093.00	25,763,586.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	699,373.00	1,134,000.00
210101	Үндсэн цалин		

210102	Нэмэгдэл		
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	699,373.00	1,134,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	3,440,720.00	1,388,586.00
210401	Бичиг хэрэг		
210402	Тээвэр, шатахуун	3,440,720.00	1,388,586.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	818,000.00	990,500.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	818,000.00	990,500.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	-	22,250,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		22,250,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	707,000.00
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	707,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**1,550,000.00**	**707,000.00**
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,550,000.00	707,000.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	6,508,093.00	26,470,586.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	6,508,093.00	26,470,586.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,508,093.00	4,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		22,470,586.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар нь төрийн үйлчилгээ үзүүлэх чиг үүрэг бүхий байгууллага.

Засаг даргын тамгын газрын тайлант оны зорилгыг "Удирдлагын орчин үеийн дэвшилттэй арга барил,туршлагыг нэвтрүүлэн, төрийн албаны ажилтны мэдлэг, чадварыг ахиулж, төрийн байгууллагын чадавхыг дээшлүүлэх чадвартай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох, хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлого, стратеги төлөвлөгөө, зорилтыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, хяналт тавих, хуулийн хүрээнд ажиллах" гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх зорилгыг биелүүлэхээр дараах зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан байна. Үүнд:

- "Төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд хөнгөн шуурхай үйлчлэх, хууль тогтоомжийг хүргэж ойлгуулах, төсвийг зүй зохистой зарцуулах, ил тод болгох"

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар нь Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас баримтын шалгалт хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын даргын 2020 оны 11 сарын 20-ны өдрийн 02 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрдсөн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн,* тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодлох бүртгэлийн журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 23.5 сая төгрөгөөр буюу 10.3 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт
/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	
Авлага	2,692.30	1,000.00	1692.3
Урьдчилгаа	-	-	
Бараа материал	3,126.10	2,208.90	917.2
Үндсэн хөрөнгө	668,312.00	820,043.20	-151731.2
Нийт хөрөнгө	**674,130.40**	**823,252.10**	-149121.7
Өр төлбөр	7,754.90	0.00	7754.9
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	666,375.50	823,252.10	-156876.6
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**674,130.40**	**823,252.10**	**-149121.7**

Дээрх хүснэгтээс харахад үндсэн хөрөнгө, өглөг дансанд өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан байна.

Засаг даргын тамгын газар нь оны эцэст орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтээс 5.4 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна. Үндсэн санхүүжилтийн дүнгээс 4.5 сая төгрөгийг, нэмэлт санхүүжилтийн дүнгээс 0.7 сая төгрөгийг тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Он эхэнд байсан 2.7 сая төгрөгийн авлагаас 1.7 сая төгрөгийн барагдуулсан байна.

Бараа материалын үлдэгдэл 0.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн.Төсвийн хөрөнгөөр 71.8 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 72.8 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст 2.2 сая төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлтэй гарсан байна.Акталсан, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 201.0 сая төгрөгөөр өссөн. Төсвийн хөрөнгөөр 19.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг, бусад эх үүсвэрээр нийт 182.4 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлогод авч, бусад үндсэн хөрөнгө дансанд байсан 323.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг Орон нутгийн өмчийн газрын 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрийн 01/261 дүгээр албан бичгээр барилга байгууламжид шилжүүлэн ажилласан байна.

Сумын ИТХ-ын тогтоолоор 1.2 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталсан. Үндсэн хөрөнгөд 50.5 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулж, шилжүүлсэн үндсэн хөрөнгийн 187.6 сая төгрөгийн элэгдэл барилга байгууламжид, акталсан үндсэн хөрөнгийн 1.1 сая төгрөгийн элэгдлийг бүртгэлээс хассан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо данс тайлант үеийн үр дүнгээр 156.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 640.2 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 640.2 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсвийг хянаж Төсвийн төслийн саналаас 312.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн, 952.2 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсөвт тодотгол хийгдээгүй байна.Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 5 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвөөс 952.2 сая сая төгрөгийн санхүүжилтийг бүрдүүлэхээр тусгасан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 894.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон байна. Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 890.2 сая төгрөг буюу 93.5 хувьтай байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага					
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	729,478.50	705,475.00	24,003.50	96.71%
80102	Туслах үйл ажиллагааны зардал	169,114.90	159,262.50	9,852.40	94.17%
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	40,273.00	16,701.10	23,571.90	41.47%
81102	Засаг даргын нөөц	3,000.00	2,999.00	1.00	99.97%

81701	Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх	10,348.00	5,709.30	4,638.70	55.17%
	Дүн	**952,214.40**	**890,146.90**	**2,770.80**	**99.30%**

туслах үйл ажиллагааны хөтөлбөрөөс 4.5 сая төгрөгийг, байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх хөтөлбөрөөс 0.2 сая төгрөгийг тус тус төвлөрүүлсэн байна.Нэмэлт данснаас 0.7 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Тайлант онд цалингийн сангаас ахмадын санг бүрдүүлээгүй.Худалдан авалтын төлөвлөгөөг гаргаж ажиллаагүй.Босго үнэ буюу 20.0 сая төгрөгнөөс дээш үнийн дүн бүхий шатахууны зардлыг тендер зарлаж, гүйцэтгэгчийг шалгаруулаагүй байна.Тайлант онд 24 орон тоогоор ажилласан.Урьд он буюу 2023 онд нийт 24 орон тоогоор ажилласныг нэмэгдүүлээгүй байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар нь 26.5 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч, 25.7 сая төгрөгийг зарцуулсан. Үүнд: урамшуулалд 1.1 сая төгрөгийг, тээвэр шатахууны зардалд 1.4 сая төгрөгийг, дотоод томилолтын зардалд 0.9 сая төгрөгийг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 22.2 сая төгрөгийг тус тус зарцуулж, 0.7 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2023 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар нь худалдан авах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулж ажиллаагүй байна.

Төсвийн хөрөнгөөр үндсэн хөрөнгө бэлтгээгүй байна.Халаалтын зардлыг “Киели жүйрик” ХХК-наас худалдан авсан боловч гэрээг 2018 оноос хойш шинэчлээгүй, шатахууныг “Фаризажан”, “Гүлчингис” хоршооноос худалдаж авсан байна.Шатахууны тайлант оны төсөв 23.9 сая төгрөг байсан ба Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 44.1, 44.3, 44.4 дахь заалтын дагуу тендер зарлаж, гүйцэтгэгчийг тодруулаагүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Айнур гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 3/14 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 445.5 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 6.7 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 650.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 9.7 сая төгрөг болж байна.

Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын нийт орлого, зардалд өмнөх оноос өөрчлөлт орсон байх тул материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн шатанд шинээр тогтоох нь зохимжтой гэж үзлээ.

44.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хуулийн хэрэгжилтийн хангаж ажилласан байна.Сумд 1 орлогч дарга ажилласан.Тээврийн хэрэгслийг сум дотор ашиглаагүй, аймагт болон хөдөө ажиллахад ашигласан байна.

<u>Илрүүлсэн нь:</u>

1.ЗДТГ нь тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг гаргаж батлуулаагүй, төсвийн хөрөнгөөр 12.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бэлтгэхдээ цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй байна.

2.Шатахууны зардлын жилийн төсөв 23,876.5 сая төгрөгийн өртөгтэй ба тендер зарлаж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулаагүй шууд гэрээ байгуулах замаар гүйцэтгүүлж ирсэн байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дугаар зүйлийн 1-д “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан захиалагч нь тухайн жилд худалдан авах 10 сая төгрөгөөс дээш өртөг бүхий бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг өмнөх онд худалдан авсан тоо хэмжээ, нэгж үнийн хамт төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ”, 14.2-т “Худалдан авах бараа, үйлчилгээний төрөл нэмэгдэх тохиолдолд энэ хуулийн 14.1-д зааснаар хүсэлтийг тухай бүр хүргүүлнэ”, 4-т "Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг жилийн эхэнд батлуулж, 20.0 сая төгрөгнөөс дээш өртөгтэй бараа, ажил үйлчилгээг худалдаж авах захиалгыг сумын ТТЗ-д нэгтгүүлэн, худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлэх, 20.0 сая төгрөгийн дотор тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдаж авахдаа цахим дэлгүүрт хүсэлт явуулж, худалдаж авахыг зөвлөмж болгов.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс санхүүгийн тайлангийн аудитын программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгав.

Шилэн дансанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мэдээлэл 17 ш мэдээллээр 921.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийн орлогыг, 4 ш мэдээллээр 34.5 сая төгрөгийн зарлагыг бүрэн мэдээлж ажилласан байна. Зөрчил дутагдал илрээгүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийсэн.Аудитаар уулзалт хийж, байгууллагын талаар мэдээлэл, дотоод аудитын талаар мэдээлэл авч, холбогдох ажлын баримтуудыг цуглуулсан. Нөлөөллийн мэдүүлгийн баримтыг танилцуулж, гарын үсэг зуруулж, уулзалтын тэмдэглэлийг баримтжуулсан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар шилэн дансны цахим хуудсанд төсөв, мөнгө, хөрөнгө зарцуулсантай холбоотой гарсан 9 тушаал шийдвэрийг байршуулаагүй байсан зөрчилд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж цахим хуудсанд нөхөн байршуулсан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	1	53,646.5	1	53,646.5	100
Нийт дүн	1	53,646.5	1	53,646.5	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 18,250.5 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 18,250.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулаа.

Залруулсан алдаа:

- Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас худалдан авсан 18250.5 мянган төгрөгийн хивэгийг орлого авч, бараа материалын үлдэгдэлд харуулаагүй байсныг залруулсан.

Энэ нь Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаал, АДБОУС 2450.8-ыг, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 164,532.7 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрч, 164,532.7 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт байхгүй

5.2 Албан шаардлага

Аудитын дүнгээр албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгө, машин тоног төхөөрөмжийн дансны үлдэгдэлд ашиглах хугацаа нь дууссан, элэгдэж хуучирсан, хэрэгцээ шаардлага хангахгүй болсон 89,703.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө бүртгэлтэй байна.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1, 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1, 14.3.2, 14.4.1, 14.2.2, 14.4.5, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэхь заалттай нийцэхгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж: Ашиглах хугацаа нь дууссан 89703.2 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмжийг акталж, данснаас хасах арга хэмжээ авч ажиллах.

2.Анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой асуудал

2.1.Илрүүлэлт: Худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээнд төлсөн бүгд 36,681.9 мянган төгрөгийн гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.2, 14.3.2, 14.4.1, 14.3.3, 14.4.6, Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-тай нийцэхгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний гүйлгээг тооцооны дансаар дамжуулан бүртгэж тайлагнах.

3.Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

3.1.Илрүүлэлт: ЗДТГ-ын төрийн үйлчилгээний ажилтнуудад ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгоогүй, байгууллагын 2023 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөрчилгүй дүгнэлт авсан нягтлан бодогчид 1,471.0 төгрөгийн балансын шагнал олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 2.1 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

3.2. Өгсөн зөвлөмж: Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын дагуу төрийн үйлчилгээний ажилтнуудад урамшуулал олгох, төрийн албан хаагчид олгох ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн олгож байх;

2. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой

2.1. Илрүүлэлт: ЗДТГ нь тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг гаргаж батлуулаагүй, Төсвийн хөрөнгөөр 12,800.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бэлтгэхдээ цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй, шатахууны зардлын жилийн төсөв 23,876.5 мянган төгрөгийн өртөгтэй байхад тендер зарлаж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулаагүй шууд гэрээ байгуулах замаар гүйцэтгүүлж ирсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа,ажил үйлчилгээг худалдан авах тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1-д "Ерөнхий гэрээний аргын хоёрдугаар үе шатанд захиалагч худалдан авах бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, хүргэх газар, хуваарь бүхий захиалгын хуудсыг цахим системд илгээж, үнийн санал дуудаж цахим дэлгүүрээс худалдан авна", 44 дүгээр зүйлийн 44.1-д "Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална", 44.2-д "Захиалагч худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авах бараа, үйлчилгээг тусгасан байна", 44.4-т "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч тухайн жилийн санхүүжилтийн эх үүсвэр батлагдсанаас хойш нэг сарын дотор харьяа захиалагчийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг нэгтгэн хянаж, баталгаажуулан цахим системд нийтэлнэ " дахь заалтай нийцэхгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг жилийн эхэнд батлуулж, 20.0 сая төгрөгнөөс дээш өртөгтэй бараа, ажил үйлчилгээг худалдаж авах захиалгыг сумын ТТЗ-д нэгтгүүлэн, худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлэх, 20.0 сая төгрөгийн дотор тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдаж авахдаа цахим дэлгүүрт хүсэлт явуулж, худалдаж авах.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч **хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг** аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш **30 хоногийн дотор** ирүүлнэ.

Зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтийг үнэн зөв тайлагнаагүй												
Дүн	0	0	0	0	0	0	0	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам зөрчсөн	3	127,856.2					3	127,856.2				
Дүн	3	127,856.2					3	127,856.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс		
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны цахим хуудсан мэдээлээгүй орхигдуулсан	0	0					0	0
Дүн	**0**	**0**					0	0
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн зарим заалтыг зөрчсөн	3	36676.5					3	36676.5
Дүн	3	36676.5					3	36676.5
Нийт дүн	3	36676.5					3	36676.5